

EGYETEM

„Egység a sokszínűségben” – a hatvan éves római szerződésről tartottak konferenciát Szegeden (FRISSÍTVE)

Ez a tartalom archív! A cikkben szereplő információk a megjelenés óta megváltozhattak.

Megjelent: 2017.03.23. 13:26

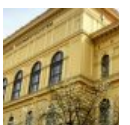
Szerző: **Tóth Marcell**

 Megosztás 0

FRISS

A római szerződésről, az Európai Unióról tartottak konferenciát ma a Szegedi Tudományegyetemen. 1957-ben még nem hittek abban a magyarok, hogy részesei lehetnek e közösségnek. Trócsányi László igazságügyi miniszter szerint olyan Európai Unió kell, amely választ ad a kihívásokra, de nem válik föderációvá. Martonyi János volt külügyminiszter abban bíz, hogy a világ politikai, gazdasági változásait az EU képes lesz kihasználni.

Két évfordulót is ünnepeltek ma tortával a József Attila Tanulmányi és Információs Központban. Egyrészt hatvan évvel ezelőtt, 1957. március 25-én írták alá a római szerződést, habár az Európai Gazdasági Közösségből (EGK) mostanra Európai Unió (EU) lett, másrészt pont tíz éve nyílt meg a Szegedi Tudományegyetemen (SZTE) a Europe Direct irodája.

„Az Európai Gazdasági Közösség szerződése elüt a korábbiaktól, a korábbi konfliktusok helyett egy bizalmi alapú együttműködést jelentett a földrész országai között” – mutatott rá megnyitó beszédében *Karsai Krisztina* oktatási rektorhelyettes, Jean Monet professzor. Úgy gondolja, a

hatvan éves évfordulón újból rá kell csodálkoznunk a közös eredményekre, örülnünk szükséges annak, hogy béke honol a kontinensen. Az Erasmus programról, Schengenről, az európai ügyészségről ritkán jut eszünkbe a forradalmi szó, pedig ezek valóban forradalmi jelentőségű vívmányok, hiszen korábban nem léteztek, elképzelhetetlenek lettek volna.

Az EU-nak alkalmazkodnia kell az új kihívásokhoz, de ugyanúgy túl tud lépni a kríziseken, mint eddig tette. Magyarország ugyan nem vett részt a közösség megteremtésében, de a működésében, a nehézségekre való válaszkérésben igen. Emlékeztetett rá, hogy Robert Schuman francia külügyminiszter hitt abban, hogy a kelet-európai államok is részt vehetnek az együttműködésben, pedig ebben sem a politikustársai, sem a magyarok nem bíztak.

Nem szuperállam, csak föderatív jellegű szövetség az EU

Trócsányi László igazságügyi miniszter, szegedi egyetemi tanár rámutatott, a rómaiaktól kezdve a császárokon, hadvezéreken, diktátorokon keresztül az eltelt évszázadokban mindenki arra törekedett, hogy uralkodjon Európa felett. Ezzel szemben az EGK szabad akaratból történő integrációt jelentett, ami egy új időszámítás kezdetét mutatta.

Politikai, gazdasági, jogi szempontból lehet az európai együttműködést vizsgálni, ő elsősorban az utóbbit figyelembe véve beszélt az Európai Unió történetéről. Jean Monnet-t, „Európa atyját” idézte: nem államok szövetségét építjük, hanem a népeket egyesítjük, azaz Trócsányi értelmezése szerint nem föderációt kell létrehozni, hanem a nemzetek, állampolgárok jólétét szükséges biztosítani. Napjaink fontos kérdése, hogy meddig tart a szuverenitás, azaz a nemzetállamok intézményeit felválthatják-e a közös hivatalok, szervezetek. Úgy látja, nem szuperállam, csupán föderatív jellegű szövetség az EU.

Hosszú időbe telt idáig eljutni. A négy alapszabadság megszületett a gazdasági együttműködésre koncentráló római szerződéssel, majd 1964-re egyértelművé vált, hogy a közösségi jog megelőzi a nemzetállami jogot. Az 1970-es években bizonyos államoknak – mint Nagy-Britannia, Dánia – megengedték, hogy egyes területeken ne vegyenek részt az együttműködésben. Nagy kihívást jelentett az olajválság, mert egyes országok protekcionista intézkedésekkel próbáltak választ adni a kialakult helyzetre, de a bíróságok kiálltak az elért integrációs szint mellett. 1986-tól megkezdődött a politikai unió irányába a fejlődés, nagyobb szerepet kap az Európai Bizottság, a minősített többségű szavazásnak megnőtt a jelentősége, a pénzügyi uniót erősítették. A maastrichti szerződéstől kezdve valósággá vált az uniós polgárság intézménye, a közös kül- és védelmi politika célként jelent meg. Ezzel együtt vitakérdéssé vált a demokratikus deficit ügye, mert az emberek, a nemzetállamok úgy érezték, kimaradnak a döntéshozatalból.

A 2001-es nizzai szerződéssel lehetővé vált, hogy a 10 (Romániával, Bulgáriával 12) új tagállam csatlakozzon az EU-hoz a volt keleti blokkból. Brüsszeli nagykövetségként részt vett az akkori egyeztetéseken, rendkívül kemény vitákat folytattak. Máig tartó seb számára, hogy mikor a tíz újonnan csatlakozó tagállam nagykövete kézen fogva együtt ünnepelte a csatlakozást az uniós himnuszt hallgatva, a tíz alapító képviselője nem volt jelen.

Napjaink vitakérdése, hogy lehet-e a nemzeti alkotmányok egy része olyan, ami nem esik az uniós jog alá. A francia, a spanyol, a lengyel és más államok alkotmánybírósága mellett a magyar is kinyilvánította most, hogy ezzel a nézőponttal ért egyet. Azzal kapcsolatban még nincs egyértelmű álláspont, hogy ez pontosan mekkora területére vonatkozhat az alaptörvényeknek.

Juncker által nemrég felvázolt öt alternatív irány mindegyikét komolyan meg kell vitatni Trócsányi László szerint. Hozzátette, teljesen természetes, hogy az integráció elmélyítésében érdekelt a bizottság – az is a feladata, hogy mindig újabb ötletekkel álljon elő. Az Európai Tanács a tagállamok érdekeit képviseli, de probléma, hogy a konklúziók kiüresedtek, mert a minimumra és nem a maximum elérésére törekednek az egység fenntartása érdekében. A nemzeti parlamenteknek fel kell ülniük a brüsszeli gyorsra, azaz meg kell érteniük az uniós működését, mert különben lemaradnak. Az állampolgárokat nevezte az integráció főszereplőjének, ők gazdasági, szociális biztonságot, egyenlő esélyeket, a jog uralmát kívánják.

A jövőben – bizonyos esetekben – atipikus megoldások válhatnak szükségessé, de az uniós döntéshozatal nem függetlenedhet a létrehozó államoktól. Ugyan kimaradhatnak az egyes államok az együttműködésből, de ő nem hisz a kétsebességes Európában. Meggyőződése, a nehézségeken túl fog tudni lépni az EU.

Martonyi: Meg kell akadályozni a kétsebességes Európa létrehozását

1957-ben édesapjától tudta meg – az akkor 13 éves – Martonyi János, hogy aláírták a római szerződést. A volt külügyminiszter emlékei szerint azt mondta neki a szülője, nagyon fontos, hogy lesz egy egységes Európa, de tragikus, hogy ebből kimaradunk. „Én nem fogom megélni, de Te igen” – fogalmazott idősebb Martonyi János a fiának, s jóslata igaz lett.

A globális hatással bíró kihívásokra, lehetőségekre az Európai Uniónak reagálni kell – hangsúlyozta a volt külügyminiszter. Az évtizedek óta zajló változások az utóbbi években felgyorsultak – elég csak 2016-ra gondolni. Úgy látja, lassul a globalizáció folyamata, a világkereskedelem bővülése, a multinacionális cégek nyeresége pedig csökken. Drámaian nő a bizonytalanság, amely félelmet kelt, a gazdaság változásának lehetőségét, vagy – más nézőpont szerint – veszélyét teremti meg. Ideológiai, leegyszerűsített válaszok mutatkoznak meg, megjelenik a morális konfrontáció. Az utóbbira példa, hogy a nyugati sajtó populizmussal – s ezzel együtt idegengyűlölettel, nacionalizmussal – vádol meg olyan embereket, akiket veszélyesnek tart. Megjegyezte, ez a hozzáállás mindegyik oldalra jellemző.

A Kelet erősödik, a nyugati világ teret vesz. Ez egyrészt megjelenik a demográfiában, másrészt ennek hatására a gazdaságban. Geopolitikai fejlemény a devolúció, a decentralizáció, a hatáskörleadás a szuperhatalmak részéről. Trump úgy tűnik, átengedte Kínának Ázsiát, a TTIP (Transzatlanti Kereskedelmi és Befektetési Partnerség) pedig a múlt részévé vált már a megkötése előtt. Az EU számára ez különleges lehetőség, amivel úgy tűnik, hogy tud élni, hiszen Japánnal 2013 óta folynak a tárgyalások egy kereskedelmi megállapodás érdekében. Valószínűleg Trump szintén egy kétoldalú megállapodást akar a szigetországgal, de ő csak most kezdené a tárgyalásokat, ami nehezen behozható lemaradás. Dél-Koreával, Vietnámmal szintén van egyezményünk, s hamarosan Indonéziával, valamint az ASEAN (Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége) tagjaival köthetünk hasonló megállapodást.

Azt gondolja, bizonyos területeken erősíteni kell az együttműködést, máshol akár kicsit lazítani is, de ezeket a lépéseket mindenképpen szerződésmódosítás nélkül kell megtenni. Az előbbire példa, hogy ki kell alakítanunk a közös védelmet az EU-ben, mert ugyan belül béke van, de kívülről jöhet támadás, az amerikaiak pedig nem tudni, hogy meddig védik meg a földrészt. Emlékeztetett rá, hogy a közös védelem terve már az 1950-es években felmerült, de a francia vétó megakadályozta érvényesítését.

Martonyi János hangsúlyozta, mindenképpen meg kell akadályozni a kétsebességes Európa létrehozását. Úgy fogalmazott erre a tervre a magyaroknak „össztűzet kell zúdítaniuk”, mert nem lehet előnyös számunkra.

Molnár Balázs: A tagállami hatásköröket meg kell őrizni

„Magyarország lakossága és kormánya kiemelten támogatja az Európai Uniót” – mondta Molnár Balázs európai ügyekért felelős helyettes államtitkár. A kohéziós és a strukturális alapok fejlesztik a magyar gazdaságot, komoly érték az EU-n belüli szabad mozgás lehetősége, a schengeni egyezmény, vagy éppen az Erasmus program. Erős nemzetek erős Európáját kívánja létrehozni a többi EU-tagállammal a magyar kormány. Meg akarják védeni a tagállami

hatásköröket, az Európai Bizottság feladata szerintük a „szerződések őrének” lenni. Fellépnek az energiaunió ellen, nem akarják, hogy kivezessék a hatósági árakat, mert a hazai tapasztalatok keserűek a piaci ármeghatározással kapcsolatban – utalt vissza a 2010 előtti baloldali és liberális kormányokra. Az EU átlaghoz képest kétszer akkora növekedést vár a magyar gazdaságtól mind Budapest, mind Brüsszel – a prognózisok azonosak.

Ellenőrizni kell a külső határokat Molnár Balázs szerint, mivel 2015-ben 1,8 millió illegális határátlépés történt, ebből 400 ezer a nyugat-balkáni útvonalon. Kritizálta az osztrák kormányt, amely a schengeni egyezményt felfüggesztve még mindig határellenőrzést folytat Szlovénia és Magyarország irányába, pedig a korábbi súlyos helyzet már nem áll fenn a kerítésnek köszönhetően. A migránsok szétosztása helyett határvédelmet kíván a magyar kormány. Orbán Viktor „Schengen 2.0”-ja azt javasolja, hogy hot-spotokat hozunk létre az unió határain kívül, az illegális bevándorlókat kibocsátó államokat, valamint a tranzitországokat pedig tudástranszferrel kell segíteni, hogy meg tudják tartani népességüket.

Felhívta a figyelmet a helyettes államtitkár arra, hogy hárommillió migráns van Törökországban, ezért az Erdogan vezette állam stabilitása fontos. Egyezményt kell kötni Líbiával, hogy ők se engedjék tovább az illegális határátlépőket. A Balkánon biztonságpolitikai vákuum lépett fel, példaként Molnár a koszovói szerb-albán vitát, Bosznia-Hercegovina szétesés közeli állapotát, a montenegrói politikai helyzetet hozta. „Ha az EU nem lép, akkor lesz, aki a helyünkre jön” – figyelmeztetett.

Szegedma Hírporthál

kb. egy éve

Trócsányi László igazságügyi miniszter szerint olyan Európai Unió kell, amely választ ad a kihívásokra, de nem válik föderációvá.
 KLIKK: <http://szegedma.hu/?p=709784>

SZEGEDMA.HU

„Egység a sokszínűségben” – a hatvan éves római szerződésről...

A római szerződésről, az Európai Unióról tartottak konferenciát ma a Szeged...

👍 Tetszik
💬 Hozzászólók
➦ Megosztás

Kommentek

0 hozzászólás

Rendezés: Legújabb ↕

Hozzászólás írása...